

Følg med på leserdebatt og kommentarer på **bt.no****E. Kr. eller Fvt?**

STORE NORSKE LEKSIKON (SNL) har denne veka innført «fvt» i staden for «e.Kr.» for historisk tidsoppgåve. Grunnen er openberr: Dei skal frigjera seg frå klamme, kristne referansar. Cæsar tok makta i Romarriket i 44 fvt. Kjell Ingolf Ropstad, KrF, forsøkte å angripa dette på Dagsnytt 18, 9.11. Han viste til at SNL var fanga ved at fvt tyder «før vår tid», der vår skil oss frå dei på same måte som Kristusreferansen, og dermed er like ekskluderande. Også Ropstad bommar. Så lenge dei humane-tikk-religiøse i SNL held fast ved Kristi fødsel som nullpunkt i tidsrekninga, er nemningane «vår tid» og «Kristi fødsel» dønn like. SNL klarar ikkje angripa problemet prinsipielt. Skal dei det, er vel notida som utgangspunkt einaste alternativ. Cæsar tok makta i «år 2056 f.n.» = «før no».

Om det blir plagsamt alltid å sjekka referanse for i kva for år ei referanse er skriven, må SNL definera eit nytt startpunkt for «vår tid» for å sleppa unna Kristus. Kanskje 1903 kan duga? Då vart Kristian Horn, grunnleggjaren av Human-Etisk Forbund, fødd (på Brandbu, og kvifor skal det stå tilbake for Bethlehem?).

STEINULF TUNGESVIK,
SENTERPARTIET, BERGEN

Hårsåre statssekretærer

DET SYNES Å HA FALT statssekretærene Per Rune Henriksen, Olje- og energidepartementet, og Torgeir Larsen, Utenriksdepartementet, tungt for brystet at Tina Andersen Vågnes fra Bergen Natur og Ungdom våger å kritisere Norges planlagte økte oljeutvinning i arktiske strøk. De tar begge til motmæle med nesten likelydende innlegg 7. og 8. november, og gjør saken til et spørsmål om definisjonen av området Arktis.

Deres hovedpoeng er at man har drevet oljevirsomhet i mange år, sikkerheten blir ivarett på beste måte. Men skal Norge fortsette å utvinne olje «til siste dråpe» ved å tillate boring i nye områder i nord, når vi som nasjon har akseptert målet om å begrense den globale temperaturøkningen til maksimum to grader?

DE TO STATSEKRETERE vet sikkert at dersom vi skal ha en rimelig sjanse til å nå dette, kan bare om lag en femtedel av kjente og økonomisk utnyttbare reserver av olje, kull og gass utvinnes og brukes.

Hvis vi fortsetter en «business as usual»-politikk, går vi, ifølge lederen for det internasjonale energibyrået, IEA, Maria van der Hoeven, mot en temperaturstigning på seks grader i vårt århundre, med katastrofale klimaendringer som resultat. Det er derfor avgjørende at alle som er utvinner fossilt brennstoff, også Norge, går inn for begrensning. Norge vil på lengre sikt vil ha store fordeler av å avvikle oljevirsomheten på kontrollert vis, satse på fornybar energi og bygge bærekraftige arbeidsplasser, spesielt i fiskerisektoren i nord. Slik gir vi vårt besyv til den globale snuoperasjonen som også Torgeir Larsen synes å innse er nødvendig, og som han vel mener at også Norge bør bidra til?

GUNNAR KVÅLE OG SUNNIVA KAMBESTAD,
MILJØPARTIET DE GRØNNE

Den internasjonale konkurransen innenfor EØS-området er kommet for å bli. Men utenlandske bedrifter på tidsbegrenset oppdrag i Norge med egen arbeidsstyrke, vil neppe ta samfunnsansvar.

Anbud og ansvar

BYBANE-UTBYGGING

Hans Martin Moxnes,
dir. i EBA Vestenfjelske

DIREKTØR ROGER SKOGLIE i Bybanen Utbygging sier til BT 05.06. at deres frykt for at etablerte entreprenører i Norge ikke har tilstrekkelig kapasitet til å delta i byggetrinn 3 fra Lagunen til Flesland, har vist seg å være ubegrunnet. Det er bra.

Selv om aktivitetsnivået i bransjen for tiden er høyt, evner man å påta seg oppdrag i dette prosjektet, som har en samlet verdi på ca. 3,5 milliarder. Det viser en undersøkelse Entreprenørforeningen Bygg – Anlegg nylig har gjort blant våre medlemmer i Hordaland og Sogn og Fjordane. Dette bekreftes ved at en rekke EBA-bedrifter har meldt seg på i den utlyste anbudskonkurransen.

NÅR VI HAR STILT spørsmål ved den offensive markedsføringen Bybanen Utbygging har foretatt av prosjektet i forhold til aktører utenfor Norge, har det kunnet etterlate et inntrykk av at vi egentlig ønsker å begrense konkurransen til å gjelde aktører som er basert i Norge.

I EBA er vi imidlertid fullt innforstått med at utenlandske entreprenører har den samme rett som våre medlemmer til å gi tilbud på et oppdrag som dette. Den internasjonale konkurransen innenfor EØS-området er kommet for å bli.

IKKE DESTO MINDRE mener vi det påhviler byggherren, som i dette tilfellet eies av fellesskapet gjennom Hordaland fylkeskommune, et ansvar som strekker seg utover å påse at entreprenøren tilfredsstillt spesifiserte krav til kompetanse og kvalitet knyttet til selve leveransen.

Entreprenører som er tilknyttet EBA og andre bransjeorgani-

PÅ FEIL SPOR?: Dersom utenlandske bedrifter får oppdraget med å bygge Bybanen videre til Flesland, blir de ikke forpliktet av den norske «Samfunnskontrakten», som bl.a. pålegger bedriftene å ta inn lærlinger, skriver direktør i EBA, Hans Martin Moxnes.

ARKIVFOTO: KATINKA MARIE HUSTAD

sasjoner, har gjennom avtaler med myndighetene påtatt seg et ansvar for opplæring av unge arbeidstakere. Gjennom den såkalte Samfunnskontrakten som i vår ble inngått mellom

EBA-bedriftene arbeider målbevisst for økt rekruttering av lærlinger

Kunnskapsdepartementet og partene i arbeidslivet, er det enighet om antallet læreplasser i Norge skal økes med 20 prosent innen

utgangen av 2015. EBA-bedriftene arbeider målbevisst for økt rekruttering av lærlinger i fagene i vår bransje. «Samfunnskontrakten» illustrerer også hvor viktig det er at det i vårt samfunn er organisasjoner som er sterke nok til at vi i fellesskap kan løfte frem og innfri ambisiøse politiske mål, i tillegg til å opprettholde et velfungerende arbeidsliv basert på forpliktende tariffavtaler og etterlevelse av offentlige lover og regler.

fakta**EBA**

- Entreprenørforeningen–Bygg og Anlegg (EBA) er en bransje-forening for entreprenører.
- Foreningen har om lag 220 medlemsbedrifter med ca. 25.000 ansatte.
- Medlemsbedriftene omsetter for ca. 60 milliarder kroner i året, og spenner fra landets største riksdekkende entreprenørbedrifter til mindre håndverksbedrifter og spesialentreprenører.
- EBA er tilsluttet Byggenæringens Landsforening (BNL) og Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

KILDE: EBA

EBA-BEDRIFTENE ER VILLIGE til å ta samfunnsansvar. Det er imidlertid berettiget å spørre om bedrifter fra utlandet stiller opp på samme måte. Bedrifter i utlandet som skal gjennomføre et tidsbegrenset oppdrag i Norge med egen arbeidsstyrke unngår å ta noe som helst samfunnsansvar. Den norske «Samfunnskontrakten» gjelder ikke for dem.

Det fylkeskommunale opplæringskontoret i Hordaland har som et av sine ansvarsområder å legge til rette for læreplasser i samarbeid med bl.a. EBA-bedriftene i fylket. Dette samarbeidet fungerer for tiden godt. Men en positiv utvikling i inntaket av lærlinger forutsetter at bedriftene har oppdrag og inntekter som gir rom for nettopp dette. Vi forutsetter derfor at Bybanen Utbygging, så langt det lar seg gjøre, også tar slike hensyn når de skal tildele oppdrag i byggetrinn 3. Samfunnskontrakten har en pris som også fylkeskommunen må være med å bære.

Oljeboring i Arktis og ministrars kunnskapsnivå

ARKTIS

Tore Furevik,
Bjerknessenteret, UiB

«**MINISTER uten kunnskap**» er tittelen på eit innlegg frå ein bekymra leiar for Bergen Natur og Ungdom, Tina Andersen Vågnes (BT 05.11.). Ho tar opp spørsmålet om Norsk oljeutvinning i Arktis.

Medan svært mange land tar til orde for å frede dei sårbara områda i nord, slik det er gjort i Antarktis, har vi ein olje og energiminister som uttalar at «Nytt

areal vil bli åpnet. Det er ingen grunn til å stoppe nå. Norges grenser slutter nesten helt opp mot Nordpolen», ein utanriksminister som i intervju med tyske Der Spiegel seier «Arktis er bare et hav. Derfor trengs det ikke noen spesielle lover for dette området», og eit statleg oljeselskap som er tydelege på at målet med å tredoble satsinga på forskning rundt oljeboring i Arktis handlar om å bore under isen og om å bore i meir ekstreme område.

DET TAR IKKJE lang tid før Bergen

Natur og Ungdom får svar. Først Per Rune Henriksen, statssekretær i Olje- og energidepartementet, som den 7. november i korte trekk seier at «Arktis er ikke som Vågenes synes å tro, et jomfruelig isøde uten petroleums-virksomhet», og deretter Torgeir Larsen, statssekretær Utanriksdepartementet, som seier at forvirringa kanskje skuldast at enkelte blander Arktis med Polhavet, og som vidare kan «berolige Bergen Natur og Ungdom med at regjeringa ikke har planer om utvinning av olje og gass i Polhavet eller Barentshavet nord».

I motsetning til leiar for Bergen Natur og Ungdom vil eg ikkje gje meg i kast med å analysere våre ministrars kunnskapsnivå, men heller oppfordre dei to ivrige statssekretærene til å be sine respektive ministrar om å vera tydelegare når dei kommuniserer regjeringas energipolitikk i nordområda. Og samtidig be dei forklare korleis dette heng saman med det vedtekne togradarsmålet i klimapolitikken, som betyr at storparten av allereie oppdaga ressursar av olje, kol, og gass bør bli verande i bakken.